

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 155/15

Λουξεμβούργο, 23 Δεκεμβρίου 2015

Απόφαση στην υπόθεση C-333/14
Scotch Whisky Association κ.λπ. κατά Lord Advocate

Η σκωτική νομοθετική ρύθμιση με την οποία επιβάλλεται κατώτατη τιμή πωλήσεως ανά μονάδα οινοπνεύματος είναι αντίθετη στο δίκαιο της Ένωσης, εφόσον μπορούν να επιβληθούν λιγότερο περιοριστικά μέτρα φορολογικής φύσεως

Ένα φορολογικής φύσεως μέτρο θα μπορούσε να αποφέρει πρόσθετα οφέλη και να συμβάλλει ευρύτερα στην καταπολέμηση της καταχρήσεως αλκοόλ

Το 2012, το Σκωτικό Κοινοβούλιο εξέδωσε νόμο σχετικά με την κατώτατη τιμή των οινοπνευματωδών ποτών στη Σκωτία. Ο νόμος αυτός προβλέπει την επιβολή κατώτατης τιμής ανά μονάδα οινοπνεύματος (MPU), η οποία ισχύει δεσμευτικά για κάθε πρόσωπο που κατέχει άδεια λιανικής πωλήσεως οινοπνευματωδών ποτών στη Σκωτία. Η εν λόγω κατώτατη τιμή υπολογίζεται κατ' εφαρμογή μαθηματικού τύπου στο πλαίσιο του οποίου λαμβάνεται υπόψη η περιεκτικότητα και η ποσότητα οινοπνεύματος του προϊόντος.

Η σκωτική νομοθεσία αποσκοπεί στην προστασία της υγείας και της ζωής των ανθρώπων. Συγκεκριμένα, η επιβολή κατώτατης τιμής πωλήσεως ανά μονάδα οινοπνεύματος έχει ως συνέπεια την αύξηση της χαμηλής σήμερα τιμής ορισμένων ποτών με υψηλή περιεκτικότητα σε οινόπνευμα. Τα ποτά αυτά τα αγοράζουν συνήθως οι καταναλωτές που πάσχουν από αλκοολισμό. Κατά τον Σκώτο νομοθέτη, τα φορολογικής φύσεως μέτρα δεν συμβάλλουν εξίσου στην επίτευξη του σκοπού αυτού.

Η Scotch Whisky Association και πολλές άλλες επιχειρήσεις του κλάδου των οινοπνευματωδών ποτών άσκησαν προσφυγή κατά του νόμου αυτού. Διατείνονται ότι η σκωτική νομοθεσία συνιστά ποσοτικό περιορισμό του εμπορίου, ασύμβατο με το δίκαιο της Ένωσης και έχει ως συνέπεια τη νόθευση του ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων πωλήσεως οινοπνευματωδών. Υποστηρίζουν, ακόμη, ότι οι επιδιωκόμενοι από τον νόμο σκοποί θα μπορούσαν να επιτευχθούν κατά τρόπο λιγότερο περιοριστικό, με φορολογικής φύσεως μέτρα.

Στο πλαίσιο αυτό, το Court of Session, Inner House ερωτά εάν η θέσπιση κατώτατης τιμής είναι συμβατή με το δίκαιο της Ένωσης. Ειδικότερα, το εν λόγω δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί εάν ο επίμαχος νόμος περιορίζει την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, εάν ο περιορισμός αυτός μπορεί να δικαιολογηθεί για λόγους προστασίας της υγείας. Το εθνικό δικαστήριο θέτει επίσης το ερώτημα εάν το εν λόγω μέτρο μπορεί να δικαιολογηθεί εφόσον το κράτος μέλος έχει την ευχέρεια να λάβει φορολογικά μέτρα, τα οποία περιορίζουν λιγότερο την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και τον ανταγωνισμό, αλλά εξυπηρετούν σκοπούς ευρύτερους από τους ειδικά επιδιωκόμενους.

Με τη σημερινή απόφασή του, **το Δικαστήριο κρίνει ότι η σκωτική νομοθεσία έχει υπέρμετρα περιοριστικές συνέπειες για την αγορά, οι οποίες θα μπορούσαν να αποφευχθούν με τη θέσπιση φορολογικού μέτρου που αποσκοπεί στην αύξηση της τιμής του οινοπνεύματος, αντί του μέτρου που συνίσταται στην επιβολή κατώτατης τιμής πωλήσεως ανά μονάδα οινοπνεύματος.**

Το Δικαστήριο τονίζει, καταρχάς, ότι ο κανονισμός περί κοινής οργανώσεως των γεωργικών αγορών¹ δεν αντίκειται στην επιβολή MPU για τη λιανική πώληση οίνου. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η θέσπιση κοινής οργανώσεως των γεωργικών αγορών δεν σημαίνει ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να εφαρμόζουν κανόνες προς επίτευξη σκοπού γενικού συμφέροντος όπως η προστασία της υγείας, υπό την προϋπόθεση ότι οι κανόνες αυτοί είναι αναλογικοί.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι το μέτρο αυτό δεν επιτρέπει να αντανakλάται η χαμηλότερη τιμή κόστους των εισαγομένων προϊόντων στην τιμή πωλήσεως και, ως εκ τούτου, συνιστά εμπόδιο για την πρόσβαση στη βρετανική αγορά οινοπνευματωδών ποτών νομίμως διατιθέμενων στο εμπόριο σε άλλα κράτη μέλη, πράγμα που αρκεί για να διαπιστωθεί ότι αποτελεί εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ένα τέτοιο μέτρο μπορεί να δικαιολογηθεί από λόγους προστασίας της υγείας μόνον εφόσον είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό².

Το Δικαστήριο επισημαίνει επίσης ότι η σκωτική νομοθεσία επιδιώκει διπλό σκοπό, δηλαδή δεν αποσκοπεί μόνο στον περιορισμό της επικίνδυνης κατανάλωσης αλκοόλ, αλλά και, εν γένει, στον περιορισμό της κατανάλωσης οινοπνευματωδών στη Σκωτία. Η επιβολή MPU, με σκοπό την αύξηση της τιμής των φτηνών οινοπνευματωδών ποτών, είναι μεν πρόσφορη για τον περιορισμό της κατανάλωσης οινοπνεύματος, πλην όμως η πρακτική που θεσπίστηκε στη Σκωτία δεν μπορεί να δικαιολογηθεί, εφόσον η υγεία μπορεί να προστατευθεί εξίσου αποτελεσματικά με λιγότερο περιοριστικά μέτρο φορολογικής φύσεως.

Κατά το Δικαστήριο, ένα φορολογικό μέτρο που συνίσταται στην αύξηση της φορολογίας των οινοπνευματωδών ποτών ενδέχεται να αποδειχθεί λιγότερο περιοριστικό σε σχέση με την επιβολή MPU, διότι, σε αντίθεση με την κατώτατη τιμή, οι επιχειρήσεις διατηρούν την ευχέρεια να καθορίζουν ελεύθερη την τιμή πωλήσεως.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να κρίνει εν τέλει εάν άλλα μέτρα, πέραν των προβλεπόμενων από τη σκωτική νομοθεσία, όπως η αυξημένη φορολόγηση των οινοπνευματωδών ποτών, είναι ικανά να προστατεύσουν την υγεία και τη ζωή των ανθρώπων κατά τρόπο εξίσου αποτελεσματικό όπως η ισχύουσα ρύθμιση, όντας παράλληλα λιγότερο περιοριστικά για το εμπόριο των συγκεκριμένων προϊόντων εντός της Ένωσης. Επιπλέον, κατά το Δικαστήριο, το γεγονός ότι τα φορολογικά μέτρα συμβάλλουν κατά τρόπο ευρύτερο στην καταπολέμηση της καταχρήσεως του αλκοόλ δεν δικαιολογεί την απόρριψή τους. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, δεδομένου του διπτού σκοπού που επιδιώκει ο Σκώτος νομοθέτης, ένα φορολογικό μέτρο που συνεπάγεται γενική αύξηση της τιμής των οινοπνευματωδών ποτών, συμβάλλοντας στην επίτευξη του γενικού σκοπού της καταχρήσεως του αλκοόλ (επηρεάζοντας όχι μόνον εκείνους που επιδίδονται σε επικίνδυνη ή επιβλαβή κατανάλωση, αλλά και εκείνους που καταναλώνουν αλκοόλ με μέτρο) κρίνεται προτιμότερο σε σχέση με την επιβολή MPU. Επιπλέον, το σκωτικό δικαστήριο πρέπει να εξετάσει κατά τρόπο αντικειμενικό όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει προσκομίσει η Σκωτική Κυβέρνηση, χωρίς να περιοριστεί μόνο στις πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες κατά τον χρόνο θεσπίσεως της επίμαχης νομοθεσίας.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαίνεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

¹ Κανονισμός 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) 922/72, (ΕΟΚ) 234/79, (ΕΚ) 1037/2001 και (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, σ. 671).

² Βλ. Απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Απριλίου 2012, ANETT (C-456/10).

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της απόφασης διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106